

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **OLPRAN spol. s r. o.**, se sídlem Libušina 101, Olomouc, zastoupeného Mgr. Michalem Zbožínkem, advokátem se sídlem Sokolská 7, Olomouc, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 1387/7, Praha 4, o žalobách proti rozhodnutím Celního ředitelství Praha ze dne 6. 12. 2010, čj. 938-20/2010-170100-021, ze dne 7. 12. 2010, čj. 938-33/2010-170100-021, čj. 938-36/2010-170100-021 a čj. 938-44/2010-170100-021, ze dne 8. 12. 2010, čj. 938-52/2010-170100-021, a ze dne 18. 8. 2011, čj. 14378/2011-170100-021, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 10. 2013, čj. 3 Af 44/2011 – 54,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

[1] Celní úřad pro Prahu 2 (dále jen „správní orgán I. stupně“) vydal celkem šest platebních výměřů, kterými žalobci dodatečně doměřil podle čl. 220 odst. 1 Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství (dále jen „celní kodex“) dovozní cla za dovezená jízdní kola. Konkrétně vydal správní orgán I. stupně tyto dodatečné platební výměry: čj. 16256-21/2009-176400-021, kterým bylo dodatečně vyměřeno dovozní clo ve výši 567.468 Kč; čj. 16256-8/2009-176400-021, kterým bylo dodatečně vyměřeno dovozní clo ve výši 214.323 Kč; čj. 16256-24/2009-176400-021, kterým bylo dodatečně vyměřeno dovozní clo ve výši 421.898 Kč; čj. 16256-32/2009-176400-021, kterým bylo dodatečně vyměřeno

dovozní clo ve výši 533.712 Kč; čj. 16256-40/2009-176400-021, kterým bylo dodatečně vyměřeno dovozní clo ve výši 41.855 Kč; a čj. 12791-2/2010-176400-021, kterým bylo dodatečně vyměřeno dovozní clo ve výši 89.697 Kč.

[2] Důvodem dodatečného vyměření dovozního cla bylo, že ze Zprávy o misi Evropského úřadu pro boj proti podvodům (dále jen „OLAF“) ze dne 3. 4. 2009 (dále jen „Zpráva OLAF“) vyplynulo, při dovozu zboží (jízdni kola z Malajsie, deklarovaná země původu Malajsie) mělo dojít k nesprávnému deklarování původu a v důsledku toho k uplatnění nesprávných sazeb pro výpočet výše dovozního cla. Předmětem dovozů tak nebylo zboží s původem v Malajsii, jak žalobce deklaroval v celních prohlášeních, ale jednalo se o zboží s původem v Číně, které bylo přeloženo v Malajsii přes volnou obchodní zónu Port Klang malajskými vývozci. V důsledku toho předmětné zboží podléhalo dovoznímu clu ze smluvní sazby 14 % (nikoliv preferenční celní sazbě 10,5%, jak bylo dovozní clo původně vyměřeno a vybráno) a antidumpingovému clu v sazbě 48,5%, které původním rozhodnutím o propuštění zboží do volného oběhu nebylo vyměřeno.

[3] Proti uvedeným dodatečným platebním výměrům podal žalobce odvolání, která však Celní ředitelství Praha (dále jen „celní ředitelství“) v záhlaví specifikovanými rozhodnutími zamítlo.

II.

Závěry napadeného rozsudku městského soudu

[4] Žalobce brojil proti rozhodnutím celního ředitelství žalobami u městského soudu, které byly spojeny ke společnému projednání. Městský soud žaloby zamítl jako nedůvodné.

[5] V odůvodnění svého rozsudku městský soud uvedl, že správní orgán I. stupně shromáždil dostatek podkladů pro rozhodnutí, jež vyvrací tvrzení žalobce o pravdivosti jím předložených tzv. certifikátů FORM A, které vydává Ministerstvo mezinárodního obchodu Malajsie (dále jen „MITI“), jež prokazují malajský původ zboží, s nímž je spojeno preferenční zvýhodnění celní sazby při dovozu zboží z Malajsie. Dále vyvrátil tvrzení žalobce, že by se celé daňové řízení opíralo o jediný důkaz, kterým je Zpráva OLAF. Správní orgány naopak vycházely i z dalších důkazů jako jsou Průběžná zpráva OLAF ze dne 5. 5. 2010, přílohy těchto zpráv a další listiny. Podle soudu zpráva OLAF poskytuje zcela jednoznačný obraz o tom, že v případě žalobce došlo k dovozu jízdnicích kol zcela jiného původu, než jak byly vývozcem v Malajsii deklarovány. Proto bylo povinností celních orgánů postupovat v souladu se Zprávou OLAF a dodatečně žalobci doměřit clo.

[6] Městský soud odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozsudek ze dne 10. 8. 2011, čj. 1 Afs 44/2011 – 57, který potvrdil, že Zpráva OLAF je důkazem přípustným v řízení o dodatečném zaúčtování cla vedeném s žalobcem. Podle městského soudu byl shromážděný spisový materiál dostatečným podkladem pro závěry napadených rozhodnutí a nebylo třeba provádět další důkazy. Žalobce sám navrhl jako důkazní prostředek pouze potvrzení spediční společnosti Schenker, kterým se žalovaný zabýval a hodnotil jej v kontextu s údaji zjištěnými v rámci šetření OLAF.

[7] Za nedůvodnou považoval městský soud také námitku, že žalobce doložil malajský preferenční původ zboží platnými, řádně vydanými certifikáty, a že sama OLAF uvádí, že jen některé certifikáty jsou falešné. Soud k tomu poznamenal, že ze spisového materiálu vyplývá, že kola jsou původu čínského a do obsahu osvědčení MITI se promítla jednak skutečnost, že MITI při jejich vydávání vycházelo z informací předložených vývozcem, které

se až později ukázaly nepravdivými, a rovněž skutečnost, že v projednávaných případech došlo ke ztotožnění předmětného zboží v evidencích OLAF s celními deklaracemi předmětných jízdnicích kol v ČR. Odkázal také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2012, čj. 1 Afs 89/2012 - 31, který tento závěr podporuje.

[8] Soud nesouhlasil ani s žalobní argumentací, že řízení provedené celními úřady vychází z tvrzení OLAF, že malajští dodavatelé žalobce byli spíciími společnostmi, které nevyráběly, a tudíž nemohly dodávat zboží malajského preferenčního původu. Pokud totiž žalobce vychází z údajného rozporu mezi neexistencí společností dodávajících v Malajsii, které měly zboží pro žalobce vyrábět a vydanými certifikáty o původu zboží FORM A vydanými MITI, pak je třeba konstatovat, že z tohoto nelze dovozovat žádné relevantní právní závěry pro posouzení dané věci.

[9] Podle soudu nebyla důvodná ani žalobní námitka brojící proti nesprávné aplikaci čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu, podle kterého se neprovede dodatečné zúčtování cla v případě, že částka cla dlužná ze zákona nebyla zaúčtována následkem chyby ze strany celních orgánů, kterou nemohla osoba povinná zaplatit clo rozumným způsobem zjistit, a pokud tato osoba jednala v dobré víře a dodržela všechna ustanovení platných předpisů týkající se celního prohlášení. V této věci opět městský soud odkázal na již citované rozsudky Nejvyššího správního soudu.

III.

Argumenty kasační stížnosti žalobce

[10] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), písm. b) a písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správní (dále jen „s. ř. s.“).

[11] Nezákonnost napadeného rozsudku spatřuje stěžovatel v nesprávném posouzení možnosti aplikace § 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu na daný případ. Závěr městského soudu o nemožnosti aplikovat toto ustanovení z důvodu, že se v daném případě nejednalo o pochybení celních úřadů, nelze dle názoru stěžovatele považovat za dostatečně odůvodněný. Z obsahu rozsudku totiž není zřejmé, na základě jakých úvah a podkladů k němu městský soud dospěl. Stěžovatel je toho názoru, že pokud byl preferenční status zboží zjištěn na základě systému správní spolupráce s orgány třetí země, považuje se vydání potvrzení těmito orgány v případě, že se ukáže jako nesprávné, za chybu, kterou nebylo možné rozumným způsobem zjistit, ve smyslu prvního pododstavce uvedeného ustanovení celního kodexu. V daném případě byla pro preferenční zacházení s předmětným zbožím rozhodná osvědčení FORM A vydaná MITI, potvrzující původ daného zboží. Nemůže přitom obstát argumentace městského soudu, že k pochybení MITI nemohlo dojít, neboť mu byly nepravdivé informace předloženy obchodním partnerem žalobce, tj. vývozcem. MITI si totiž podle stěžovatele mělo být nesprávnosti a nepravdivosti dokladů předložených vývozcem vědomo, protože ze Zprávy OLAF plyne, že mezi formuláři FORM A vydanými MITI byly i formuláře vydané pro společnosti GOLDEN-PRO INDUSTRIES a společnost ESTEEM EAGLE, jichž se týkají i předmětné dovozy. Samo MITI ve vztahu k těmto společnostem uvedlo, že první z nich byla uzavřena a ukončila svou činnost a druhá je „spící“ společností, tedy nevyvíjející žádnou činnost. Lze si tak těžko představit, že by státní orgán vydával takováto potvrzení o původu zboží vývozcům, o nichž musel nepochybně vědět, že nevyvíjejí žádnou činnost a nemohou tak být výrobci předmětného zboží.

[12] Stěžovatel zdůrazňuje, že jednal v dobré víře, což dokládá tím, že v jednotlivých smlouvách o nákupu zboží byla jasně stanovena podmínka původu zboží a byly mu předloženy příslušné formuláře FORM A osvědčující původ zboží vydané MITI, o kterých neměl důvod pochybovat. Jednotlivé formuláře FORM A navíc nebyly doposud zrušeny a jsou platné, byť se MITI ke zrušení nepravdivých formulářů zavázalo.

[13] Stejně jako v žalobě i v kasační stížnosti stěžovatel tvrdil, že skutková zjištění, z nichž správní orgán vycházel, nemají oporu ve spisech. Původ zboží v Číně žalovaný dovozoval pouze ze zprávy OLAF, která není zcela jednoznačná a neposkytuje jasný závěr o existenci skutečností, na jejichž základě mělo být namísto dodatečné vyměření dovozního cla. Stěžovatel přitom opakovaně navrhoval jako důkaz potvrzení společnosti Schenker, že vyvážené zboží bylo naloženo do zcela prázdných kontejnerů. Provedení tohoto důkazu však městský soud shodně se správními orgány chybně považoval za nadbytečné. Ze sledu jednotlivých zpráv OLAF navíc plyne, že existuje zřejmě ještě nějaká konečná zpráva OLAF, kterou však neměly ani správní orgány ani soud k dispozici.

[14] Na základě shora uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

IV.

Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

[15] Ve svém vyjádření žalovaný uvedl, že v otázce správnosti aplikace § 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu se ztotožňuje se závěrem městského soudu a odkazuje přitom na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 1 Afs 89/2012 – 31, vydaného v obdobné věci téhož stěžovatele.

[16] Žalovaný dále uvádí několik argumentů proti tvrzení stěžovatele, že ze Zprávy OLAF vyplývá, že MITI muselo vědět, že údaje poskytnuté vývozci jsou nesprávné z důvodu, že jedna z těchto společností je uzavřena a druhá je „spící“.

[17] Za neopodstatněné považuje žalovaný také námitky o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu, přičemž odkazuje i na hodnocení obsahu dotýčných zpráv v rozsudcích Nejvyššího správního soudu (výše zmiňovaný rozsudek čj. 1 Afs 44/2011 – 85 a rozsudek ze dne 11. 7. 2012, čj. 2 Afs 41/2012 – 30). Do správního spisu byla zařazena i Závěrečná zpráva OLAF, která výslovně uvádí, že všechna osvědčení FORM A byla buď podvodně získána od malajských úřadů na základě nepravdivých celních prohlášení a dokumentace předložených těmto úřadům, v mnohém se přitom jednalo o padělky.

V.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[18] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a není důvodné kasační stížnost odmítnout pro nepřipustnost.

[19] K osobě žalovaného soud podotýká, že k 31. 12. 2012 zanikly celní ředitelství a celní úřady zřízené podle zákona č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, a jejich působnost převzaly orgány celní správy příslušné podle zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky. V souladu s § 82 odst. 1 a 2 a § 4 odst. 1 písm. a) posledně zmiňovaného zákona přešla působnost Celního ředitelství v Praze jako orgánu rozhodujícího o odvoláních proti rozhodnutím

celních úřadů na Generální ředitelství cel. Za žalovaného je proto třeba považovat v souladu s § 69 s. ř. s. právě Generální ředitelství cel.

[20] Kasační stížnost není důvodná.

[21] Nejvyšší správní soud nejprve zdůrazňuje, že skutková a právní situace nyní posuzované věci je obdobná té, kterou Nejvyšší správní soud řešil již ve svých rozsudcích ze dne 10. 8. 2011, čj. 1 Afs 44/2011 - 85, ze dne 11. 7. 2012, čj. 2 Afs 41/2012 - 30 a také ze dne 20. 12. 2012, čj. 1 Afs 89/2012 - 31, jež se týkaly téhož stěžovatele. Ze závěrů učiněných v těchto rozsudcích proto Nejvyšší správní soud nyní vychází.

[22] Stěžovatel se ve své kasační stížnosti dovolává aplikace čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu, který stanoví podmínky, při jejichž splnění má osoba povinná zaplatit clo právo na to, aby clo nebylo vybráno poté, co již bylo zboží propuštěno. Podmínkami pro uplatnění tohoto ustanovení, včetně rozboru relevantní judikatury Soudního dvora EU a soudů členských států EU, se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v rozsudku ze dne 30. 7. 2008, čj. 1 Afs 27/2008 - 96, publ. pod č. 1701/2008. Konstatoval, že k aplikaci daného ustanovení je třeba, aby 1) clo nebylo vybráno následkem chyby ze strany samotných příslušných orgánů, dále aby 2) tato chyba, které se dopustily tyto orgány, nemohla být osobou povinnou zaplatit clo jednajícím v dobré víře přiměřeným způsobem zjištěna, a konečně aby 3) tato osoba dodržela všechna ustanovení platných předpisů týkajících se jejího celního prohlášení.

[23] Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku uvedené podmínky interpretoval tak, že cílem čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu je chránit legitimní očekávání osoby povinné zaplatit clo, pokud jde o opodstatněnost všech skutečností uvedených v rozhodnutí o vybrání nebo nevybrání cla. Legitimní očekávání osoby povinné zaplatit clo je nicméně hodné ochrany stanovené v tomto článku pouze tehdy, pokud základ, na kterém spočívá toto očekávání osoby povinné zaplatit clo, zapříčinily svým pochybením příslušné orgány samotné (viz bod 31 rozsudku Soudního dvora EU ze dne 18. 10. 2007, C-173/06, *Agrover Srl*, Sb. rozh. s. I-8783). Pojem „chyby“ Soudní dvůr EU vymezil tak, že právo na to, aby dovozní clo nebylo vybráno poté, co bylo zboží propuštěno, zakládají pouze chyby přičitatelné *aktivnímu* jednání příslušných orgánů (viz bod 31 cit. rozsudku *Agrover Srl*, který v textu zdůraznil adjektivum „aktivní“; k tomu srov. rozsudek Soudního dvora EU ze dne 27. 6. 1991 ve věci *Mecanarte*, C-348/89, body 23-25). O chybu na straně celních orgánů však v žádném případě nemůže jít, „pokud celní orgány byly uvedeny v omyl nesprávnými informacemi uvedenými v prohlášení obchodníka (nebo jeho zástupce), a pokud platnost takovýchto informací neměly celní orgány povinnost kontrolovat ani hodnotit, taková chyba je naopak přičitatelná obchodníkovi“ (viz shora cit. rozsudek *Mecanarte*, bod 24).

[24] Stěžovatel nyní dovozuje pochybení příslušného orgánu z toho, že MITI dostatečně nezkontrolovalo údaje poskytnuté dovozci stěžovatele, na jejichž základě vydávalo příslušné certifikáty FORM A. Jak však vyplývá ze shora citované judikatury Soudního dvora EU (rozsudek *Mecanarte*), na takovou situaci rozhodně nelze nahlížet jako na „aktivní pochybení příslušných orgánů“. Celní orgány totiž neměly povinnost kontrolovat správnost a pravdivost předkládaných údajů. Pochybení v podobě předložení nesprávných a nepravdivých („falešných“) údajů je tak třeba přičítat právě stěžovateli, resp. jeho obchodnímu partnerovi, tj. vývozci.

[25] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že první podmínka pro aplikaci čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu nebyla v nyní posuzovaném případě splněna a toto ustanovení proto nemohly správní orgány aplikovat. Námitka stěžovatele, že jednal v obchodním styku v dobré víře, tedy v tomto kontextu již není relevantní.

[26] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani kasační námitku spočívající v tom, že zjištěný skutkový stav nemá oporu ve spise. Shodně s městským soudem dospěl k závěru, že zprávy OLAF dostatečně a zcela jednoznačně potvrzují skutečnost, že dovozená jízdní kola nebyla původem z Malajsie, ale z Číny. V této souvislosti lze poukázat i na výše citované rozsudky Nejvyššího správního soudu, podle kterých je Zpráva OLAF důkazem přípustným v řízení o dodatečném vyměření cla. Nejvyšší správní soud považuje závěry Zprávy OLAF a rovněž i Průběžné zprávy OLAF, založených ve spise (s nimiž se stěžovatel měl možnost podrobně seznámit), za zcela zřetelné, jasné a klíčové pro zahájení řízení ve věci dodatečného vyměření dovozního cla. Ve vztahu ke stěžovateli a nyní prověřovaným dovozům z nich vyplývají naprosto konkrétní skutečnosti, které lze považovat za dostatečný podklad pro dodatečné vyměření cla, neboť podle zjištění OLAF vykazovaly příslušné certifikáty o původu zboží FORM A nesprávné a nepravdivé údaje o malajském původu předmětných jízdních kol, pokud z dalších listinných důkazů, zejména z dokladů ZB-1, ZB-2 a ZB-4, uvedených v citovaných zprávách, jednoznačně vyplývá, že předmětná kola jsou čínského původu a nikoliv původu malajského. Tyto závěry by nijak nezvrátilo provedení důkazu navrhaného stěžovatelem, tedy potvrzením společnosti Schenker, že vyvážené zboží bylo naloženo do zcela prázdných kontejnerů.

[27] Za nedůvodnou považuje Nejvyšší správní soud také námitku stěžovatele, že správní orgány ani městský soud nezohlednily závěrečnou zprávu OLAF. V této souvislosti kasační soud odkazuje na svůj rozsudek čj. 2 Afs 41/2012 - 30, v němž shledal námitku stěžovatele, že celní orgány vycházely pouze z neúplných zpráv OLAF předběžného charakteru, „*zcela bezpředmětnou*“, neboť závěrečná zpráva OLAF ze dne 28. 3. 2011 plně potvrdila závěry obsažené ve Zprávě OLAF ze dne 3. 4. 2009 (viz body [11] a [12] citovaného rozsudku).

VI.

Závěr a náklady řízení

[28] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené neshledal stěžovatelovy námitky důvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[29] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v tomto řízení žádné náklady převyšující náklady běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. ledna 2014

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu